BAŞMUHARRİRİ:
Ahmet Emin YALMAN
Vatan Evi
Cağaloğlu Molla Fenarî sokağı 30 - 32
Telefon 24136. Telg. VATAN Ist.

Çarşamba
4
2inci teşrin
1942

VATAN

Yıl : 3 — Sayı : 747
«DOĞRUYA DOĞRU - EĞRİYE EĞRİ»
Fiyatı 5 Kuruş

DENİZCİ GÖZÜYLE

Midvey muharebesi

Yazan : **Hüsamettin ÜLSEL**

2 nci sayfamızda okuyunuz

Cümhuriyet bayramı dolayısiyle

Tebrik ve teşekkür telgrafları

Arjantin reisicümhurile Cümhurreisimiz arasında

Ankara, 3 (A.A.) — Cümhuriyet bayramı dolayısile Arjantin cümhurreisi Ekselans Ramon S. Sastillo tarafından çekilen tebrik telgrafına Reisicümhur Ismet Inönü bir teşekkür telgrafile mukabele etmişlerdir.

Başvekilimize gelen telgraflar

Ankara, 3 (A.A.) — Kanada başvekili Mackenzie King ile Başvekil Şükrü Saracoğlu arasında cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü dolayısiyle tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü vesilesile Polonya başvekili Sikorsky ile Başvekil Şükrü Saracoğlu arasında tebrik ve teşekkür telgrafları gönderilmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Sovyetler Birliği halk komiserler heyeti reisi Stalin ile Başvekil Şükrü Saracoğlu arasında cümhuriyet ilânının 19 uncu yıldönümü dolayısile tebrik ve teşekkür telgrafları gönderilmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Cümhuriye-

(Devamı Sa. 3, Sü. 7 de //

Millî Şef'in nutku

Berlinde de çok iyi karşılandı

Alman radyosu, İnönü ve Cümhuriyet hükûmetinden sitayişle bahsetti

Ankara, 3 (Radyo Gazetesi) — Cümhurreisimiz Millî Şef İnönünün 1 ikinciteşrinde Büyük Millet Meclisinde söylediği nutuk Alman radyosunun bildirdiğine göre Berlinde çok iyi karşılanmıştır.

Radyo nutkun bilhassa Türkiye nin tarafsızlık siyasetinden bahseden kısımlarını belirtmiş ve İnönü ile Cümhuriyet hükûmetinden sitayişle bahsetmiştir.

Macar radyosu da Millî Şefin nutuklarına büyük bir ehemmiyet vererek İnönünün sözlerinden hulâsalar vermiş ve nutuk hakkında mütalâalar yürütmüştür.

Berlin, 3 (A.A.) — Bugünkü gazeteciler toplantısında İnönünün nutkunu bahis mevzuu eden sözcü, nutukta 1943 yılında harbin daha büyük bir şiddetle devam edeceğine işaret edilmiş olmasına dikkati çekmiş, bir milletin veya bir milletler zümresinin bütün dünyaya tahakküm edemiyeceği kaydından olsa olsa Anglo - Sak. sonların cihana tahakkümleri murad edilmiş olacağını söylemiş, İnönünün memleketin ekonomik durumunu baltalayanlar hakkında bugüne kadar hiç bir nutkunda görülmiyen şiddetli bir dil kullanmış olduğunu belirtmiştir.

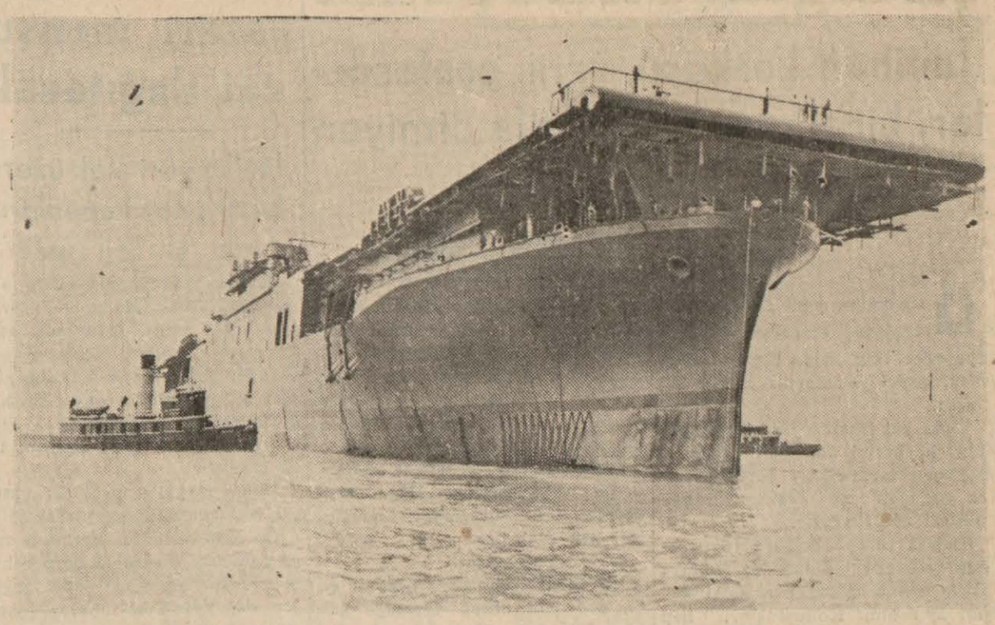

Geçenlerde bir Vaşington telgrafı Amerikan uçak gemilerinden birinin battığını bildirmişti. Bununla beraber Amerikalılar yeni gemiler inşasına devam ediyorlar. Resimde denize yeni indirilen 25,000 tonilâtoluk "Essex" uçak gemisi görülmektedir.

Hükûmet iktısadî sıkıntıyı yok etmek için canla başla çalışmaktadır

Hükûmete yardım, her namuslu vatandaşın borcudur

Ankara, 3 — Dünyanın geçirmekte olduğu büyük sarsıntının memleketimizi de rahatsız ettiği malûmdur. Fakat, nihayet bu bir rahatsızlıktır. Ne cephelerde günde yüzlerce şehit vermekte, ne de cephe gerilerinde binlerce kiloluk tayyare bombalarile evlerimiz yıkılıp, çoluk çocuğumuz kolsuz, bacaksız kalmaktadır.

Yurdumuzu rahatsız eden iktısadi sıkıntıyı yok etmek için hükûmet, canla, başla çalışmaktadır. Bir taraftan memur maaşlarını, yükselen gıda ve eşya fiyatlarına göre ayarlarken, diğer taraftan köylünün ezilmemesini temin edecek tedbirleri almakta, zahire fiyatlarını yükseltmekte, hazineden fedakârlık etmektedir.

Ticaretle meşgul olan vatandaşlar, kendilerine yetecek kadar kazanmaktalar, hattâ seyyar satıcılar bile hallerinden memnun görünmektedirler. Aç kalan kimseye rastlamıyoruz.

Hükûmet diğer taraftan, zaten harpten evvel de on paraya muhtaç bulunan ve haftalarca kursağına bir lokma sıcak yemek girmeyen yoksul vatandaşları da - bugünkü kötü şartlar içinde, hakikaten fedakârlık ederek - düşünmekte ve Kızılayla elele vererek Istanbulda aşhaneler açmak için hazırlıklarını ikmal etmektedir.

1 birincikânundan itibaren 16 bin yoksul Istanbulluya, sıcak yemek dağıtacak olan bu aşhanelerde sarfedilmek üzere hükûmet bugünden Istanbul vilâyeti emrine 200 ton buğday vermiştir. Bu buğdaylar, Istanbul değirmenlerinde bulgur haline getirilecek ve yoksullara dağıtılacaktır.

★

Millî Şef'in de son nutuklarında işaret ettikleri gibi, hükûmete yardım etmek her namuslu vatandaşın borcudur. Malûm a, tek elin alkışı kuvvetli olmaz. Hükûmet, böyle kötü zamanlarda fedakârlıklara girerek, Istanbulun köklenmiş fakirlerine yardım elini uzatırken, Istanbul zenginlerinin de - ama, üç, beş her neyse - keselerinin ağzını bir nebze açıp, kendi hemşerilerine yardımda bulunmaları bir borçtur. Nitekim, Istanbul ticaret odası, aldığı güzel bir kararla yoksullara sarfedilmek üzere iki yüz bin lira vermiştir. Ankarada, sempati ile karşılanan bu hareketin, Istanbul zenginlerine bir misal olacağı kanaatindeyiz. Buraya gelen son haber-

(Sonu Sa: 3, Sü: 5 de) «=»

Şark cephesi

Almanlar, Alagiri aldılar

Stalingrat ev ve sokaklarına şiddetli taarruzlar yapılıyor

Berlin, 3 (A.A.) — Alman tebliğinden:

Doğu Kafkasyada yapılan taarruzlar ve karşı taarruzlar, şiddetli savaşlara yol açmış ve bu savaşlar esnasında kıtalarımız mevzilerini muhafaza etmişler, karşı taarruzlar yaparak arazi kazanmışlardır. Alagirin doğusunda Alman kıtaları bir taarruz esnasında düşmanın çok kuvvetle tahkim edilmiş ve mayin dökülmüş mevzilerini yarmışlardır.

Kalmuklar stepinde bir Alman karşı taarruzu ile düşman süvarisi çok büyük kayıplara uğrayarak püskürtülmüştür.

Stalingradda evlerin ve sokakların ele geçirilmesi için yapılan çok şiddetli taarruz savaşı devam ediyor. Pike uçakları şehrin şimal bölgesinde şiddetli savaşlara sahne olan mukavemet yuvalarına karşı taarruzlarına devam etmişlerdir. Düşman inadlı bir mukavemete rağmen tekrar arazi kaybetmiştir. Düşmanın üstüste yaptığı karşı taarruzlar akim kalmıştır.

Sovyet ticaret ve harp donanmasına karşı yapılan mücadele Alman hava kuvvetleri ilkteşrin ayı zarfında Karadeniz sahilinde, Hazer denizinde, Volganın aşağı mecrasında ve Ladoga gölünde muhtelif büyüklükte 33 taşıt ve yük gemisi batırmıştır. Bunlardan başka her çeşitten 32 yük gemisile 4 harp gemisi hava taarruzlarile hasara uğratılmıştır.

Moskova, 3 (A.A.) — Sovyet kıtaları Ordezhononkize istikametinde ve Kafkasyada etratejik askeri yollara doğru ilerleyen Almanlarla şiddetle çarpışmaktadırlar. Sovyet tebliği Ordezhonenkize'nin 60 mil şimali garbisinde bulunan Nalçik'ten Kızıl kıtaların çekildiklerini itiraf etmektedir. Almanlar cenup cephesinin başlıca ağırlığını bu bölgeye nakletmişlerdir. Alamn kumandanlığı Ordezhonenkize'nin 25 mil şimali garbi-

(Devamı Sa. 3, Sü. 5 de) /«»/

Mihailoviç

Mihverin 30 tümenini meşgul ettiğini söylüyor

Fransada da yer yer nümayişler, kaynaşmalar haber veriliyor

General Mihailoviç

Londra, 3 (A.A.) — B. B. C.: On sekiz aydanberi mihvere karşı mücadeleyi idare eden General Mihailoviç Nevyork radyosu vasıtasile bir mesaj neşretmiştir. General Mihailoviç bu mesajında: «Hemen hemen bir milyona baliğ olan Yugoslavya ölülerine, Sırbistanla Slovanyanın kısmı âzamının harabeye dönmüş olmasına rağmen kumandam altındaki askerler müttefiklerin nihaî zaferine şimdiye kadar hiç bu derece emin olmamışlardır.»

Demekte ve mihvercilerin kendisile mücadele için 30 tümen bulundurmak mecburiyetinde kaldıklarını ilâve etmektedir.

Diğer taraftan Yugoslav Kralı Piyer de General Mihailoviçin mücadele kabiliyetinin arttığını söylemiştir.

Fransız işçilerinin nümayişi

Londra, 3 (A.A.) — Almanyaya gönderilmek üzere Alman doktorları tarafından sıhhî muayeneleri yapılan Fransız işçileri Yukarı Savoie'da nümayişler tertip etmiş-

(Devamı Sa. 3, Sü. 2 de) »—«

Avustralyalılar, Kokodayı ve uçak meydanını aldılar

Büyük bir Japon zırhlısına yarım tonluk bomba isabet etti

General Mac Arthür'ün umumî karargâhından: 3 (A.A.) — Batı şimal kesimi: Orta büyüklükte bomba uçaklarımdan bir küçük filo Dili'ye taarruz etmiştir. Netice belli değildir.

Doğu şimal kesimi: Salomon takım adalarındaki umumî hareketleri destekleyen ağır bomba uçaklarımız Buin Faisi limanında düşman gemilerine bombalar atmışlardır. Uçaksavar topçusunun şiddetli ateşine ve düşman projektörlerinin ışığına rağmen uçaklarımız alçaktan uçmakta idiler. 18 ton bomba atılmıştır. Bombalar büyük bir kruvazöre tam isabet kaydetmişler ve kruvazör infilâk etmiştir. Bir hafif kruvazöre ağır hasar verilmiştir. Bir ticaret gemisine tam isabetle bir bomba düşmüştür. Daha başka gemilerin hasara uğradıkları zannediliyor. Bütün uçaklarımız noksansız avdet etmişlerdir. Orta büyüklükte tayyarelerimiz tarafından yapılan ikinci bir taarruzda büyük bir kruvazöre veya zırhlıya 500 librelik bir bomba düşmüştür.

General Mac Arthur

Ağır bomba uçaklarımız düşmanın Rabaul'daki gemilerine taarruz etmiştir. 21 ton bomba atılmıştır. Hava bulutlu idi. Bu sebeple neticeler tam görülememiştir. İki gemiye tam isabetler olmuş ve gemiler tutuşmuştur. Daha başka ağır hasarlar verdirildiği zannediliyor. Uçaklarımızın hepsi noksansız olarak dönmüşlerdir.

Salomon takım adalarında gündüz keşif yapmakta olan bir müttefik uçağı 11 av tayyaresi tarafından taarruza uğramıştır. Savaş 40 dakika sürmüştür. Düşmanın 2 tayyaresi düşürülmüştür. Tayya-

(Devamı Sa. 3, Sü. 4 de) —

Gazeteciler

On güne kadar dönüyorlar

Dönüş Brezilya yoliyle olacak

Nevyork, 3 (A.A.) — Birleşik Amerika'ya ve Kanada'ya şimdiye kadar tertip edilen ziyaretlerin en meraklısını tamamlıyan beş Türk gazetecisi sekiz on gün içinde Brezilya yolu ile dönüş seyahatlerine başlıyacaklardır.

Gazeteciler Nevyork'da bir kaç gün istirahat ettikten sonra tayyare ile Florida'ya hareket edeceklerdir. Misafirler, muazzam endüstri gayretinin ve pek büyük olan askeri gayretin kendilerinde derin bir intiba bıraktığını ittifakla söylemekte ve Amerika halkı tarafından gösterilen misafirperverliğin mesut hatırasile memleketlerine döneceklerini temin etmektedirler.

Türk gazetecileri ziraî meselelere karşı büyük bir alâka göstermişlerdir. Oregon'da hayvan yetiştirme usullerini tetkik etmişler, Birleşik Amerikada hububat ekimi usullerini

(Başı 1 incide) ////

Amerika bahriyelilerinin talimi

Amerika bahriyelileri yanan denize atlama ve alevlerin altından yüzme talimlerile bu kabil muhtemel tehlikeli vaziyetlerden kurtulmayı öğreniyorlar

Suikast dâvâsı

Duruşmalara bugün ağır ceza mahkemesinde yeniden başlanıyor

Ankara, 3 (Vatan) — Alman büyük elçisi Fon Papen'e yapılmak istenilen suikasd işindeki suçlulara ait duruşmalarına yarın sabah saat 9.30 da Ankara Ağırceza mahkemesinde yeniden başlanacaktır.

Şimal Afrikada

Muharebe şiddetlendi

Berline göre, bütün hücumlar püskürtüldü

Kahire, 3 (A.A.) — Mareşal Rommel'in mevzilerini çevrilmek tehlikesine sokan Avustralya kıtaları Generali ordusunu çölün garp kısmından tamamiyle atılmak tehlikesinden kurtarmak için muharebeyi daha geniş bir ölçüde yapmak zorunda bırakmışlardır. Berlin Mihver hatlarına giren Ingiliz kıtalarının dar bir çıkıntı husule getirdiklerini ve muharebenin burada devam ettiğini bildirmektedir. Almanlar Ingilizlerin Elâlemeynin garbinde Alman hatlarının gerisindeki sahile asker çıkardıklarını zannettiklerini söylemekte ve bu kuvvetleri geri attıklarını ilâve etmektedirler. Hakikatte Almanlar 40 millik bir cephede ümitsizlikle mukabil taarruzlarda bulunmaktadırlar. Rommel bizzat harekâtı idare etmektedir.

Yalnız iki Mihver vapuru Tobruk'a kadar gelmeğe muvaffak olmuş ise de bu limanda torpilli Ingiliz tayyareleri tarafından batırılmışlardır.

Dünkü salı gecesi D. N. B. nin verdiği bir habere göre, fecir vakti General Montgomery harbe sürmediği bütün kuvvetlerini toplayarak Mısır harp meydanının dar bir cephesinde yeniden şiddetli bir taarruza geçmiştir. Aynı ajansa göre, Dominyon kı-

(Devamı Sa. 3, Sü. 3 de) (+)

Tünelde arıza

Arabalar 45 dakika işleyemedi

Dün akşam Tünelde vukua gelen ve 45 dakika kadar süren bir arıza güçlüklere sebep olmuş ve halk müşkülâtla Beyoğlu cihetine nakledilebilmiştir.

Hâdise hakkında yaptığımız tahkikata göre Tünelin 1 numaralı treninin makaslarından biri çatlamış, bu yüzden tabii olarak vagonlar hareket edememiştir. Halbuki Karaköy cihetindeki arabaların kapısı kapanmış olduğu için içeride bulunan ve üstüste sıkışmış olan yolcular sabırsızlanmıya başlamışlardır.

Bir müddet sonra trenin kapıları açılmışsa da sıkıntıdan bunalıp dışarı fırlayan yolcular bu defa caddeye kadar dolup taşan halkla karşılaşmışlardır.

Arızanın giderilmesi ancak 19.05 te kabil olmuştur.

Muvakkat bir zaman için İstanbula geleceklerin dikkatine

Ekmek kartı almak için seyahat belgesi lâzım

Istanbul Vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

İşlerini görmek üzere muvakkat bir zaman için Istanbula gelecek olan vatandaşların buradan kolaylıkla ekmek kartı alabilmeleri için bulundukları mahallî belediyelerinden ve köylerden gelenlerin de mensup oldukları nahiye müdürlüklerinden birer seyahat belgesi almaları usul ittihaz edilmiştir.

Bütün vatandaşların bu tedbirden haberdar olmaları için tebliğ tarihinden itibaren on beş gün müddet konmuştur. Bu müddetin hitamından sonra Istanbul'a geleceklerin behemehal bu belgeyi hâmil olmaları, aksi takdirde bu gibilere ekmek kartı verilemiyeceği tebliğ olunur.

ÜNİVERSİTE HAYATI

Üniversitelilerle geçirdiğim birkaç saat

İmtihan korkusu, yeni profesörler, bir diploma ile iktifa etmiyen kız talebeler

Yazan: **Faruk FENİK**

Üniversite, yeni ders yılına başlamış bulunuyor. Birkaç aydanberi ıssız kalan Beyazıt meydanı, geçici yolcularına tekrar kavuştu.

Öyle ya! Burada herkes geçici.. İlim heybesini dolduran gençler, buradan memleketin dört bucağına yayılıyor ve oralara kültür filizleri götürüyorlar.

Büyük binaya doğru yürüyorduk, yanımda bulunan bir Üniversiteli telâşla arkadaşına anlatıyordu. Dinledim. Konuştukları hep imtihandandı.

— İmtihan, dedim. Durun bakalım. Mektep daha yeni başladı. Aceleniz ne?

İçlerinden biri gülerek cevap verdi.

— Acele mi? Ne münasebet? Daha dün imtihandan çıktık. İsti. rahat etmeğe vakit kalmadan derslere başladık. Üssümizandan bir not için az daha gümlüyordük.

Sonradan İktısat Fakültesinde olduğunu öğrendiğim bir genç ilâve etti:

— Napolyonun hikâyesini bilir misiniz?

— Hayır, dedim. Anlatmaya başladı:

Napolyon, Rus seferinin en müthiş bir anında imiş. Bütün ordu geceyi kâbus içinde geçirmişler. Sarıldık, sarılacağız, imha edileceğiz diye tir tir titriyorlarmış.

Sabah, şafak sökmeden Napolyonun yaveri koşarak Napolyonun çadırına gelmiş.

Rusların harekete geçtiklerini, nerede ise sarılacaklarını söylemek istiyormuş.

Napolyonu yavaşça uyandırmışlar.

Napolyon, bu ani uyandırılış karşısında:

— Ne, o? demiş. İmtihan mı var?

— Hayır, demişler. Ruslar sağ yanımızdan bizi saracağa benziyor. Karşı tarafta bir kaynaşma sezdik.

Napolyon, rahat ve geniş bir nefes aldıktan sonra:

— Ben de, imtihan var diye kaldırıyorsunuz, zannettim de, korktumdu, demiş.

İşte azizim, imtihan koca Napolyonu bile korkutacak kadar müt. hiç bir şeydir.

Yürüyoruz. Hepsi birşey anlatıyor.

— Ticaret hukukundan profesör Hirş yok mu? Bu imtihanda ağzımla kuş tuttum da bana haziranda bilmedim diye altıdan fazla not vermedi.

Öteki, cevap veriyor.

— Kabahat Hirş'de değil onun asistanı olacak Halil Arslanlıda. Talebenin karşısında arslan kesiliyor. Zavallı talebe de kuzu..... Parçalamak için binbir bahane arıyor.

Ne eğlenceli konuşuyorlardı. İmtihan günlerimi hatırlamamak kabil değildi. Utanmasam, ben de bu'ara gençliğimde geçirdiğim imtihanlardan bahsedecektim. İmtihan kelimesi işitilip de hafızasında bir hatıra canlanmamış kimse var mıdır? Bilmiyorum ama... herhalde mektebe gitmemişler bile imtihan korkusile ürpermişlerdir. Ya çocukları, ya kardeşleri imtihana giderken muhakkak eve bir imtihan korkusu yayılmıştır.

Bahis, yeni profesörlere gelmişti. Yavuz Abadandan, Hıfzı Veldetten, Refii Şükrüden konuştular, hep dinledim.

Birisi anlatıyordu.

— Yavuz da, haniya dretnot gibi, ona pek kürsü vermeğe gelmez, Kürsüyü çökertir.

Refii Şükrünün kürsü aramaya ihtiyacı yok. Onun kürsüsü evvelden hazır. Geçen seneki profesörler gibi kürsü boşalmasını beklemiyecek.

Yeni profesörler hakkında konuşmalar devam ederken eski mezunlardan bir genç dedi ki:

— Birinci sınıfta Dobresberger adile bir hocadan ders görmüştük. O, ne kıymetli adamdı. İktısat Fakültesini bitirinciye kadar onun bize verdiği İktısat hamulesinden gayri, çok birşey öğrenmedik. Onun Filistine gidişi, Üniversitemiz için yeri doldurulmaz bir kayıptır. Üniversite Rektörlüğü Dobresberg'in tekrar memlekete girmesini temin etse herhalde Üniversiteye en büyük yardımı yapmış olacaktır.

Üniversitede bugün dehşetli bir kalabalık var. Herkes fakültelere yazılmak için sağa sola koşuyor.

Bu sene İktısadı bitirmiş kız talebeler, Hukuka kaydoluyor. Hukuku bitirenler de İktısada.

Hep pürtelâş... Ya bugün kayıt işini bitiremezsek diye üzülüp duruyorlar.

İktısat Fakültesi mezunu bir kızın yanına yanaşarak sordum.

— İmtihan canınıza tak, demedi mi? Bitirdiğiniz fakülte yetmiyormuş gibi, bir de Hukuka kaydoluyorsunuz. Evinizde rahat rahat oturursanız...

Güldü.

— Eski devirler geçti, dedi. Evde oturup da çeyizimi mi hazırlayayım? Hukuku da bitireceğim, elimde iki diploma olacak. Bakın o zaman neler yapacağız.

Şimdi Üniversite mezunu olmak gayetile basit. Baksanıza, yalnız İstanbul Üniversitesinde bugün 11,000 genç var. Yarın bu miktar daha da artacak. Ben elimdeki iki diploma ile hiç olmazsa onlara tefevvuk etmeğe çalışacağım.

Düşündüm:

Kızcağız, hareketinde belki haklı idi. Gittikçe harcıâlem bir eşya olmak vasfına doğru giden diplomadan başka, birşeyler elde etmek lâzımdı. Genç Üniversiteli de herhalde bunu düşünerek bu harcıâlem maldan hiç olmazsa iki tane elinde bulundurmayı istemiş ve onun için Hukuka da yazılmıştı.

Genç Üniversiteliler arasında geçirdiğim birkaç saat bana, çocukluğumu, gençliğimi ve nihayet bütün mazimi hatırlattı.

Orada geçirdiğim bu birkaç saatin, nasıl geçtiğinin farkında bile olmadım.

Faruk FENİK

Şehir Haberleri

Yerli Mallar pazarı mensucat dağıtacak

Halka verilmek üzere hazırlanan kuponların tabı şi sonu erdi

Bundan bir müddet evvel Sümerbank Yerli Mallar Pazarları tarafından halka dağıtılmak üzere 4 milyin pamuklu mensucat fişi tabedildiğini ve tabı işi biter bitmez ikinci parti mensucat satışının başlayacağını bildirmiştik.

Öğrendiğimize göre fişlerin tabı işi bitmiştir.

Fişler mahalle birlikleri vasıtasile vatandaşlara dağıtılacaktır.

Bu defa da nüfus başına 5 metre pamuklu mensucat verilecektir. Şehrimizde mensucat satışı doğrudan doğruya Yerli Mallar şubeleri tarafından yapılacaktır.

Müessesenin taşradaki mağazalarına mensucat fişleri şehrimizden gönderilecektir.

Bundan başka Yerli Mallar Pazarlarının yünlü ve pamuklu mensucat üzerine koymasını kararlaştırdığı zam da, tatbik mevkiine konmuştur. Fevkalâde ahvalin icap ettirdiği bu zam, yüzde elli kadardır.

Değirmenlerde bakliyat öğütmek suç mu değil mi ?

Değirmeninde külliyetli miktarda bakla, fasulya ve sair bakliyat unu bulunduğu iddiasile mahkemeye verildiğini yazdığımız Fener caddesinde Ayakapıda 226 . 228 numaralı değirmen müsteciri Mehmet Emin Gencer'in beraet ettiği haber alınmıştır. Fırıncının beraetine lüzum gösteren cihet, herhangi bir değirmende nohut, fasulya, bakla gibi hububatın öğütülerek satılmasının kanunen suç teşkil etmediğinin tahakkuk etmiş bulunmasıdır. Unlar, tekrar kendisine iade edilecektir.

Avrupaya kaçmak istiyen iki genci başına gelenler

Sirkecide Avrupaya hareket eden ekspres vagonlarından birinde Avrupaya kaçmak isteyen iki genç delikanlı bulunmuş ve Adliyeye verilmişlerdir

Mehmet ve Nurettin adındaki bu gençler, şehrimizde muhtelif kimselerle uyuşup anlaştıktan sonra Avrupaya kaçmağı kurarak ekspres vagonlarından birinin içine saklanmışlardır.

Bu gafil hayalperestler büyük yolculuğu beklemektelerken vakit geçmiş, vagonda kitli kaldıkları için çıkamamışlar, nihayet beş gün vagon içinde aç kalan gençlerin orada bulundukları bir tren memurunun nazarı dikkatini celbederek vak'a Gar müdürlüğüne bildirilmiştir.

Hâdiseden haberdar edilen zabıta memurları bu iki gencin teşebbüslerinin sebebini tahkik etmek üzere Adliyeye verilmelerini lüzumlu görmüştür.

Altın 37,5 lira

Altın fiyatları dün 50 kuruş birden yükselmiştir. Dünkü altın fiyatı 37 lira 50 kuruştur.

Denizci Gözüyle

Pasifik harbinin Amerika Bahriye Nazırına göre biten birinci safhası mühim bir muharebeyle başlamıştı.

Midvey muharebesi

Yazan: **Hüsamettin ÜLSEL**

Japon - Amerika muharebesi başlamadan evvel Hawai adalarına karşı muvaffakiyetli bir baskın yaparak Amerikan donanmasına iyi zararlar vermeğe muvaffak olan Japon filosu gittikçe büyümekte olan bir tehlikenin önüne evvelden geçmek için bu deniz üssünün ileri karakolu olan (Midvey) ada ve deniz üssünü ikinci bir baskına uğratmayı kurmuştur. Bunun için Japon Amiralliği Japon filosunu yanına büyük asker kafilelerini de katarak bir sabah erkenden (Midvey) önünde görünmek üzere yola çıkarmıştır. Fakat Amerikalılar bu sefer gafil avlanmamışlardır. Amerikalıların (Midvey) deniz muharebesinde kazanmış olduklarını, ayni tarihte yazdığımız bir yazıda bütün delillerile anlatmıştık. (Midvey) deniz savaşında Amerikalıların gösterdiği azim, Japonların irade ve kararını kıran ilk darbedir. Bu uyanıklığın artan semeresini şimdi de Salomon adalarında görüyoruz. (Midvey) deniz harbinin safhaları hakkında son gelen bir yabancı gazetede gördüğüm bir parçayı (Vatan) okuyucularına faydalı olur diye çevirdim.

«3 haziran 942 sabahı saat 9,5 da Amerikan deniz tayyareleri (Midvey) adasının (700) mil kadar uzağında şarka doğru hareket eden kuvvetli bir düşman donanmasını bildirdi. (Midvey) de bulunan (9) uçan kale derhal düşmana taarruz için havalanmak emrini aldı.

Raporlara göre birçok kruvazör ve nakliye gemilerile muhafız gemilerden mürekkep olan Japon deniz kuvvetleri (5) kola ayrılmış ilerliyorlardı. Kara bombardıman tayyareleri bir kruvazörle bir nakliye gemisine tam isabetler kaydetmeğe muvaffak oluyor, iki gemi de yaralar alıyor ve tutuşuyor. Başka diğer gemilere de daha az zararlar yapılıyor. Gece olunca (Katelina) tipinde dört deniz tayyaresi ayni düşman kuvvetini ay ışığı altında tekrar buluyor. Ve hücum ediyor. Atılan torpillerden iki tanesi hedefi buluyor. Bir geminin battığı ihtimali çok fazla.

4 haziran fecir başlarken orta ve ağır pike bombardıman ve torpito taşıyan tayyarelerden mürekkep bir filo (Midvey) den kalkarak düşmanı karşılıyor ve derhal hücuma geçiyor. Düşman avcı tayyarelerine ve uçaksavar toplarının barajına rağmen torpito taşıyan dört makine iki düşman tayyare gemisine taarruz ediyor. Diğer altı torpito uçağı da başka gemilere saldırıyor ve büyük bir mukavemetle karşılaşıyor. Ancak bu seferden bir uçak geri dönebiliyor.

(16) pike bombardıman tayyare grupu bir uçak gemisi yakalıyor. Üç tam isabet yapıyor. Bu geminin (Soryou) olduğu tahmin ediliyor. Bu müteakrız filodan ancak yarısı kurtulabiliyor.

İkinci bir kafile, (11) pike tayyaresi düşmanlara ikinci bir hücum yapıyor. İki tam isabet bir harp gemisini dumanlar içinde bırakıyor. (16) uçan kale çok yüksekten bombalarını bir uçak gemisine salıveriyor. Üç bomba hedefini yakalıyor. Koyu dumanlar döne döne yükseliyor.

Sabahleyin 6,5 da Amerikan tayyarelerinin (Midvey) i terkinden hemen biraz sonra tayyare gemilerine dayanan bir Japon tayyare filosu adaya taarruz ediyor. Derhal adadan yükselen avcı tayyareleri bunları karşılıyor. Uçaksavar topların yardımile (40) Japon makinesi düşürülüyor, diğer birçok düşman uçakları da hasara uğrayarak geri dönmek mecburiyetinde kalıyor.

Bu hücum adadaki tesislere mahdud zararlar yapıyor. Taarruz esnasında (Midvey) de bulunan bütün hava kuvvetleri havada faaliyette bulunuyordu.

Fakat herşeye rağmen düşman teşebbüsünden vazgeçer görünmüyor, kâfi derecede zarara uğramışa benzemiyordu. Ancak son raları devamlı tayyare hücumları düşman tayyare gemilerini yollarını değiştirmeğe mecbur ettikleri anlaşıldı.

4 haziranda düşmanın 8,5 ile 9,5 arasında şimali şarkiye doğru yollarını değiştirdiği görüldü. Bu zamanda Amerikan donanması da mevzilerini alıyordu. Düşmanın yol değiştirdiği Amerikan donanması kumandanlığına henüz varmadan filoya mensup bir tayyare gemisinin güvertesinden uçaklar havalanmış bulunuyordu. Tayyareler Okyanusu benzinleri bitinceye kadar araştırdılar. Nihayet on beş torpito uçağı daha garba doğru seyretti. Düşmanı buldu. Hiç bir himaye altında olmıyan bu uçaklar derhal taarruza geçtiler. Radyo ile verilen malûmata rağmen varılan kat'i netice belli değildir. Çünkü bu uçaklardan hiç biri üslerine dönemedi. Otuz zabitten bir tanesi kurtulabildi. Yalnız düşmanın mevkii öğrenilmiş oldu. O anda Japon kuvvetlerinin üstünde bir sürü torpito tayyarelerı dolaşmağa başladı. Torpito uçakları düşman uçaksavar toplarını meşgul ederken ani surette gelen pike bombardıman tayyareleri de bombalarını müvaffakiyetle atabildiler. Üç Japon tayyare gemisi, Kaga, Akagi, Soryou ağır surette yaralandı. Bunların güvertelerinde bulunan tayyareler bir yığın ateşi, bir ateş külçesini andırıyordu. Yangınların önüne geçilemiyordu. İki büyük gemiye de isabetler oldu. Bir destroyerin, üstün bir ihtimalle battığı sanılıyordu.

Bu çarpışmadan biraz sonra henüz hasara uğramamış (Hiryow) ismindeki Japon tayyare gemisinden yükselen uçaklar, Amerikan (Yorktown) tayyare gemisine hücum ettiler. Bombalarını salıvermeğe vakit bulamadan (11) düşman bombardıman tayyaresi düşürüldü. (7) tanesi Amerikan ateş barajını aştı. Bu gruptan isabet alan bir makine havada parçalandı, ikincisi bombalarını denize atarak kaçtı. Üçüncüsü (Pompom) ların ateşile parçalandı. Üç direkt isabet yapabilen dört düşman uçağı teması kesmeğe mecbur kaldı. Fakat derhal diğer bir grup, (15) Japon torpito tayyaresi avcı tayyarelerinin yardımile (Yorktown) a tekrar saldırdı. (7) si silâhlarını kullanmağa vakit bulamadan, beş tanesi de torpitolarını attıktan sonra düşürüldü. İsabetler alan (Yorktown) harp harici kalmak zaruretini hissetti. Gittikçe yana yatıyor. Ve çok meyletmiş güvertesinde tayyareler için durma, inme, havalanma imkânı kalmıyordu. Buna rağmen tayyareleri faaliyetlerine devam ediyorlardı. Bunlar destroyer, harp gemileri ve kruvazörlerle seyretmekte olan (Hiryou) Japon tayyare gemisini buldular. İntikamlarını almak için hemen hücuma geçtiler. Birçok isabetler alan (Hiryou) baştanaşağı alevler içinde kalıyor ve birkaç saat sonra dalgaların arasına gömülüyor. İki düşman zırhlısile bir kruvazör de ağır surette yaralanıyor.

4 haziran öğleden sonra alevler içinde olduğu halde diğer bir

(Devamı Sa. 4, Sü. 1 de) «—»

Çala Kalem

Soysuzlar

Dilimizde, ifade ettiği mânanın genişliğine ölçü olmıyan kelimeler vardır. «Söy» dan yapılmış «soylu» ve «soysuz» sıfatları bunlardan ikisidir.

«Soylu» bildiğimiz bir adamı, eskilerin dediği gibi «efradım cami, ağyarım mâni» olarak bu «soylu» sıfatını kullanmadan başka kelimelerle tanıtmak istesek onun hakkında bir kitap dolusu şey söylememiz lâzım gelir. «Soysuz» kelimesi de böyledir.

Milli Şef'imizin nutuklarında işaret ettiği:

«Bulanık zamanı, bir daha ele gelmez fırsat sayan eski batakçı çiftlik ağası», bir soysuzdur.

«Elinden gelse tenefüs ettiğimiz havayı ticaret metaı yapmıya yeltenen gözü doymaz vurguncu tüccar», bir soysuzdur.

«Bütün sıkıntıları politika ihtirasları için büyük fırsat sanan ve hangi yabancı milletin hesabına çalıştığı belli olmıyan bir kaç politikacı», birer soysuzdur.

Milli Şef'imizin, iyice belirtmek maksadile tam karakterlerini çizdiği bu adamlara biz topyekûn ve sadece «soysuzlar» diyebiliriz.

Soysuzların sayısı yine Milli Şef'imizin işaret buyurdukları gibi «üç beş yüzü geçmez».

Bütün Türk milletinin Milli Şef'lerine olan sarsılmaz bağlılığı ve onun etrafındaki birlik ve beraberliği; bu «üç beş yüz» soysuzun sayısını sıfıra indirmek yolunda hükûmetçe alınacak tedbirlerin başarılacağına en kuvvetli garantidir.

Tathsert

Günden Güne

Ümit mi galip gelecek, iddia mı?

Almanların Kafkasya'da taarruzlarını yeniden şiddetlendirdikleri bildirilmektedir. Almanlar herhalde burada varmak istedikleri hedefe ulaşmak ümidindedirler ki taarruzlarını şiddetlendirmişlerdir. Bu itibarla, Almanların bu hususta düşüncelerini incelemeğe lüzum yoktur. Fakat buna karşılık müttefiklerin ne düşündükleri merak edilebilir.

Müttefiklere ait bir mecmuada gördüğüm Kafkasyaya ait bir yazının ehemmiyetli kısımlarını hülâsa ediyorum:

«Kafkasya mahdut bir muharebe sahasıdır. Almanya burada başlıca bir tek hedef buluyor: Bakü petrolleri. Maikop ve Grosny petrol bölgelerinin önemi ikinci derecededir. Fakat Bakü Kafkasya'nın cenup batı ucunda ve İran hudûdunun kenarındadır. Rostov'dan burası kuş uçuşiyle 1125 kilometredir. Rostov ile Bakü arasında Alplardan yüksek dağlarile bütün Kafkasya vardır.

Bakü'den başlıyan bir askeri yol vardır. Bu yolun uzunluğu 1600 kilometredir. Kafkas dağları aşılmaz. Şimalden cenuba giden bir tek demiryolu şimali Kafkasyayı Bakü'ye bağlar: Bu yol da Hazer denizi kıyısını takip eder. İcabında dağlarda yerleşecek müdafilerin tam kontrolü altında bulunacak dar bir koridordan geçer.

Kafkasyadan geçen iki dağ yoluna gelince bu yollardan ağır teçhizatlı modern ordular faydalanamaz. Bunlar 1500 ile 2500 metre yüksekliktedir. Bundan başka, kolaycâ dolaşılabilecek Balkanlardaki yükseklikler farklı olan Kafkasya yalçınları kendi başlarına birer askeri seddir. Buralarda, araziyi mükemmel bilen Rus ordusunun faydalanacağı sayısız tabii istihkâmlar, boğazlar, geçitler vardır. Rusların araziyi bilmelerine bu şartlar içinde harp etmek tecrübelerini de ilâve etmek gerektir.

Unutmamak lâzımdır ki Rusların Kafkasyada yüz elli senelik bir sâvaş idmanları vardır. Ruslar bu havaliyi ele geçirmek için altmış dört sene uğraşmışlardır.»

Müttefikler mecmuası asıl hedefin Bakü olduğunu ve Alman ordusunun Kafkasyayı aşıp Bakûye ulaşamıyacağını iddia ediyor. Bakünün Almanların başarmak ümidi mi galip gelecek, müttefiklerin iddiası mı?

KÖR KADI

Bir kumaş muhtekiri yakalandı

Sattığı 15 bin liralık kumaş için 4500 lira açıktan para almışlar

Manifatura tüccarlarından Marko Varun ve kâtibi Lazar Adot, on top zifir denilen bir nevi basmayı 85 kuruşa satması lâzım gelirken 125 kuruşa satmaktan suçlu olarak Milli Korunma mahkemesine verilmiştir.

Manifatura tüccarlarından Osman Aytuğa 15890 liralık manifatura satışında 4500 lira açıktan kâr temin eden suçlu Marko ve kâtibi dün Birinci Milli Korunma mahkemesi tarafından tevkif edilmiştir.

Bir genç kız yanarak öldü

Yenişehirde Irmak sokağında oturan Zarenin 14 yaşında kızı Etden, gaz ocağını yakarken ocağın birdenbire parlamasile kızın saçları ve etekleri tutuşmuştur. Zavallı genç kız kendisini kurtarmağa yetişilemeden alevler içinde çırpına çırpına ölmüştür.

Cesedi muayene eden Adliye doktoru defnine ruhsat vermiştir. Vak'aya Müddeiumumilikçe el konulmuştur.

TAKVİM

4 İKİNCİTEŞRİN 1942
ÇARŞAMBA
AY 11 — GÜN 308 — Hızır 183
RUMİ 1358 — Birinciteşrin 22
HİCRİ 1361 — ŞEVVAL 24

VAKİT	ZEVALİ	EZANİ
GÜNEŞ	7,35	1,32
ÖĞLE	12,58	6,55
İKİNDİ	15,44	9,41
AKŞAM	18,02	12,00
YATSI	19,36	1,33
İMSAK	5,55	11,51

DALDAN DALA

Birkaç mahpus fıkrası

— Bilfiyor musunuz ki buraya on dördüncü defadır geliyorsunuz.

— Evet bay hâkim. Felâket getirmesi ihtimali olan 13 rakkamı üzerinde durmak istemedim.

***

Jandarma yolda çalışan mahpusa:

— Niçin çalışmıyorsunuz?

— İktısat için.

— Nasıl iktısat için?

— Evet, bakınız eğer bu sıcakta çalışırsam müthiş şekilde susayacağım ve susuzluğumu gidermek için aldığım paranın iki mislini sarfetmek lâzım.

***

Gardiyan kaçmak için döşemeyi delen mahpusu yakalar ve hiddetle:

— Ne yapıyorsun, bu senin hakkında çok fena olacak.

— Fena mı hava tehlikesine karşı sığınak kazıyorum.

SERÇE

ATLANTA ÜZERİNDE FIRTINA

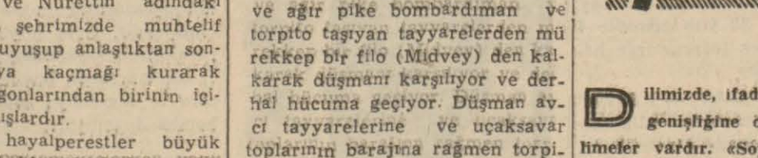

Yazan: Weiner E. Hintz — 14 — Çeviren: Rezzan A. E. Yalman

— İşte prensesle kızı geldiler. İçeri girsinler mi?

Polis hafiyesi Hessen kapıya doğru ilerledi ve açtı. Prenses, kızı ve Esten koridorda duruyorlardı. Polis hafiyesi hepsini selâmladı ve kendisini tanıttı. Sonra:

— Affedersiniz, İçerideki manzaraya tahammül edemezsiniz. Onun için kaptanın kamarasına gidelim, orada konuşuruz, dedi.

V

Kaptan Siemsen masa etrafında duran koltukları göstererek herkese birden:

— Rica ederim. Buyurunuz oturunuz, dedi.

Prenses Manierska ile Aniya hâlâ titriyorlardı. Yüzleri de sapsarı idi. Esten de oldukça heyecanlı bir halde idi. Yanlarına o da oturdu. Polis hafiyesi hepsinin yüzüne ayrı ayrı ve dikkatle baktıktan sonra söze başladı:

— Boş yere vakit kaybetmek istemiyorum. Onun için hemen sizlere bazı sualler sormağa başlayacağım. Cinayeti evvelâ kim keşfetti? Sizsiniz değil mi Kontes Aniya?

Genç kız ürpererek cevap verdi:

— Evet, lavanta şişemi almak için kamaraya gitmiştim. Kapıyı açık buldum. Elektrik de yanıyordu. İçeri girer girmez gördüm ki..

— Bu cinayeti kim yapmış olabilir? Kimseden şüphe ediyor musunuz?

Aniya başını salladı. Hayır demek istiyordu. O zaman polis hafiyesi prensese ve Esten'e sordu. Onlar da «hayır» dediler.

— Öldüren silâhın bu olduğuna emin misiniz?

Doktor bıçağı alarak yaraya yaklaştırdı ve:

— Evet, dedi. Şüphesiz bu kama ile vurdular. Yaranın etrafındaki şekle bakılınca anlaşılıyor.

— Birşey daha soracağım doktor.

— Buyurunuz.

— Bir kadının bu cinayeti işleyebileceğini sanıyor musunuz? Ne demek istediğimi anladınız mı? Yani bir kadının bu silâhla böyle bir yara açabilecek kadar kuvvetli olmasına ihtimal var mı?

Kaptan söze karışarak:

— Bu sualiniz lüzumsuzdur. Ne prenses ne de kızı emektar ve sevdikleri uşaklarını öldürmemiştir bu muhakkak!

Hessen itiraz etti:

— Ben hertürlü ihtimali düşünmeğe mecburum. Ne dersiniz doktor?

— Maksadınızı anladım fakat bir kadın nekadar kuvvetli ve sporcu olursa olsun bu silâhla bu yarayı açamaz. Katilin bir erkek, hem de bir atlet olduğu bence muhakkak!

— Cinayeti evvelâ kim keşfetti?

Kaptan düşündü ve:

— Prensesin kızı görmüş.. Henüz tahkikat yapmadım. Bana haber veren onların bir dostudur.

O aralık kamaranın kapısı vuruldu.

— Peki bu cinayete sebep ne olabilir?

Bir an düşündükten sonra prenses birdenbire:

— Mücevherler! diye haykırdı.

— Hangi mücevherler?

Polis hafiyesi prensese dikkatle bakıyordu. Kadıncağız sapsarı olmuş titriyordu. Hemen cevap veremedi.

— Bizim mücevherler! Kamaradaki kasaya koymuştuk...

— Şimdi anlaşıldı. Demek ki kıymetli elmaslarınızı kamaradaki duvar içinde gizli olan kasaya koydunuz öyle mi? Hiç merak etmeyiniz prenses! Eğer bir hırsız bu kasadaki elmasları almağa teşebbüs etmiş olsaydı mutlaka kasayı zorlaması lâzımdı. Halbuki böyle bir zorlanmanın izlerine rastgelemedim. Anahtar sizde değil mi?

— Aniya! Anahtar sende idi. Baloya gitmeden evvel çantana koymuştun.

Aniya çantasında aradı. Telâşla çantayı masanın üzerine boşalttı. İçinde herşey vardı. Fakat kasanın anahtarı yoktu. Genç kız çok heyecanlanmıştı:

— Anahtar yok anne.. Bulamıyorum, dedi.

Polis hafiyesi Hessen'i telâş aldı.

— Hemen gidip kasaya bakalım. Acaba elmaslar hâlâ orada mı? Bunun için kilidi zorlamamız lâzım. Vapur kapta-

(Devamı var)

TELEFON.TELGRAF.HABERLERİ

Askerî durum

Yazan : İHSAN BORAT

Doğu ve Mısır cephesinde

Stalingrad bölgesinde muharebenin şiddeti azalmıştır. Ruslar şehrin içinde ve dışında sık sık baskınlar ve karşı taarruzlar yapıyorlar. Alman tebliği Rus hücumlarının püskürtüldüğünü bildiriyor.

Ruslar, Stalingrada Volgadan takviye kuvvetleri geçirmeye ve Alman ordusunun şimal ve cenup cenahlarını tazyik etmeye devam ediyorlar. Bu hareketler, Rusların Stalingradı kurtarmaktan hâlâ ümit kesmediklerini göstermektedir. Bununla beraber Almanların da yeni bir taarruz için hazırlanmakta oldukları çok muhtemeldir. Bu sefer belki de Stalingrada toptan bir taarruz yapacaklar, bu hareketle Stalingradı tamamen zaptetmeyi hedef tutacaklardır.

Bu sebeple II teşrin ayı içinde Stalingradda yine pek çetin ve pek kanlı muharebelerin cereyan edeceği kestirilebilir. İhtimal, Ruslar biraz da bu Alman taarruzunu karşılamak için yeni takviye kuvvetleri gönderiyorlar.

Kafkasyada Alman taarruzu cenahlarda, yani Tuapse ve Grozny kesimlerinde pek ağır inkişaf etmekte ve yeniden başlaması için günlerce fasıla göstermektedir. Fakat bugünlerde Orta Kafkas dağlarının şimal eteklerine düşen orta kesimde mühim bir ilerleyiş yapa. rak Alagir şehrini zaptetmiştir. Alagir şehri, Kafkasyanın önemli şehirlerinden biri olan Vlâdi Kafkasın 30 kilometre başındadır. Buraya gelen Almanların hedefi, müsait kış mevzileri elde etmek olduğu gibi Vlâdi Kafkastan Tiflise giden yola inmek ve bu yolu takip ederek harekete devam etmek de olabilir. İkinci ihtimal hafiftir, çünkü Kafkasyada kış hüküm sürmektedir; yüksek dağları ve boğazları geçmek çok güçtür.

Kafkasyada dağlar arasından geçen başlıca 3 yol vardır. Bunlardan en önemlisi Vlâdi Kafkas - Tiflis yoludur. Almanlar bu yoldan ilerlemeye muvaffak olur da Tiflise yani orta Gürcistana inebilirlerse buradan Batum ve Bakûye daha kolay ilerliyebilirler. Unutmamalı ki bu yollar ve boğazlar, kış mevsiminde motörlü vasıtaların, ağır topların, hattâ hayvan koşulu arabaların ve topların bile hareketine elverişli değildir. Rusların bu yolların ve boğazların şimal yanlarında dağların zirvelerine yakın yerlerinde büyük mukavemet gösterecekleri kestirilebilir. Almanlar Orta Kafkas dağlarına biraz daha çıkarlarsa, artık bitişik bir cephe tutamıyacaklar, arazi zorlukları dolayısile grup grup cephe kesimleri meydana getirecekler ve netice itibarile geçit veren vadilere ve boğazlara teveccüh edeceklerdir. Ruslar hesabına Kafkas dağlarını müdafaa etmek için, stratejik istikametleri seçmek ve kapatmak meselesinde şüphe ve tereddüde düşülecek bir nokta yoktur. Giriş kapıları sayılıdır ve malûmdur.

Mısır cephesinde, İngiliz ordusu, bir hareket harbinde beklenen taarruz hızile ilerliyememektedir. Bunun sebeplerini azçok izah etmiş olduğumuz için tekrara lüzum görmüyoruz.

Londra ve Kahireden gelen haberlere göre, cephenin şimal kısmında mihver ordusuna mensup mahdut kuvvetler sahil ile demiryolu arasında bir mukabil taarruza girişmiş; fakat bu hareket İngiliz kuvvetleri tarafından püskürtülmüş ve neticede bir kısım mihver kuvvetleri çember içine alınmıştır. Almanlar bunu kurtarmak için tanklarla tekrar hücum etmişlerse de muvaffak olamamışlardır. Bazı Alman tankları çember içinde bulunan mihver kıt'alarına iltihak etmiştir. Fakat muhasara devam etmektedir. Mareşal Rommel'in sol cenahı sarsıntıya uğramıştır. Ya mukabil taarruzlarla bu vaziyeti düzeltmeye, ilk asıl muharebe hattını elde etmeye çalışacak, aksi takdirde belki de geri çekilecektir.

Mihver cephesinin şimal kısmında bugün bu noktada bir gedik açılması, öbür gün İngilizlerin bir parça daha ilerlemesi ve bir kısım mihver kuvvetlerini çemberleme. si, herhalde mihver ordusu için hayre alâmet sayılamaz. İngilizler, hazırlanmış mevzilere taarruz ederken ateş planına çok ehemmiyet veriyorlar; belki de hakları var. Mareşal Rommel'in hareket ve manevraya pek büyük yer veren tabiyesine karşı bu ateş tabiyesinin nasıl bir netice vereceğini yakında göreceğiz. Bununla İngilizlerin hareket ve manevraya ateş unsuru kadar ehemmiyet vermediklerini söylemiş olmayayım. Belki hareket ve manevranın da zamanı gelecektir.

Gümrükten çekilmiyen mallar

Ticaret Vekâleti, ilgili makamlara yeni bir tamim gönderdi

Ankara, 3 (Vatan) — Ticaret Vekâleti, tütün işleri üzerinde tetkikler yapmak ve yeni kampanyada takip edilecek fiyat esaslarını hazırlamak üzere tütün mütehassısını mıntakalarına göndermiştir.

Ankara, 3 (Vatan) — Ticaret Vekâleti Mıntaka Ticaret müdürlüklerine, İthalât birliklerine, Devlet Demir ve Denizyolları umum müdürlüklerine ve diğer alâkalı daire ve müesseselerle bankalar ve nakliyat acentalarına bir tamim göndermiştir. Bu tamimde, sahipleri tarafından gümrüklerden çekilmiyen mallar hakkında 17/10/942 tarihli Resmî Gazetede intişar eden 2/18841 sayılı kararnameye ekli talimatname hükümlerinin ne şekilde tatbik edileceği izah olunmaktadır. Malûm olduğu üzere sözü geçen kararname ile kabul olunan talimatname hükümlerine göre konşmentoların herhangi bir sebeple müşteri eline geçmemesi veya konşmentolar müşteri eline teslim edildiği halde malın gümrükten çekilmemesi takdirinde bu mallar, Ticaret Vekâleti emrile salâhiyetli Mıntaka Ticaret müdürlükleri tarafından alâkalılar nam ve hesabına gümrüklerden çekilecektir. Bu vaziyete göre deniz ve kara yolile yurda gelen mallar Deniz ve Demiryolları idareleri tarafından 24 saat içinde salâhiyetli Mıntaka Ticaret müdürlüklerine bildirilecek, yerli ve yabancı bilûmum bankalar da ellerindeki konşmento ve sair nakil vasıtalarını 15 gün zarfında salâhiyetli Mıntaka Ticaret müdürlüklerine ihbar edeceklerdir. Bu mallar gümrüklerden herhangi bir sebeple çekilmediği takdirde Mıntaka Ticaret Müdürlükleri bunların bir hafta zarfında gümrükten çekilmesi için alâkalı tüccara tebligatta bulunacaktır. Alâkalı tüccar verilen bu müddet zarfında malı çekmediği takdirde Ticaret Vekâleti tüccar nam ve hesabına bu malı ithal edecektir. Vekâlet bu tamimle yukarıdaki talimatname hükümlerinin tatbikatında Mıntaka Ticaret müdürlüklerinin azamî dikkat göstermelerini istemiş ve bu hususta İthalât birliklerine, bankalara ve nakliyat şirketlerine düşen vazifeleri de göstermiştir.

Benzin hakkında bir karar

Ankara, 3 (Vatan) — Benzin tahdidata tâbi tutulduktan sonra bazı müesseselerin ihtiyacı olan otomobil ve kamyonlara tahdidat haricî benzin verilmesi kararlaştırılmıştı. Yeni bir kararla tahdidat haricî benzin almak yasak edilecektir.

Geçen akşamki zelzele

İstanbul, 3 (A.A.) — Kandilli rasathanesinden tebliğ edilmiştir:

Dün yaz saatiyle birisi saat 20 yi 38 dakika, 12 saniye geçe merkez üstü İstanbuldan 180 kilometre mesafede tahmin edilen şiddetlice diğeri 22 yi 48 dakika, 58 saniye geçe pek hafif iki zelzele kaydedilmiştir.

Mihailoviç

(Başı 1 incide) »—«

rdir. Fransız hududunda bulunan bir muhabir halkın iki belediye binasile başka umumî binaları işgal ettiğini ve hükûmet memurlarını buralardan koğduğunu yazmaktadır. İşgal altındaki Fransanın muhtelif yerlerinde buna benzer hâdiseler olmaktadır.

Annemasse'de işçiler sıhhî muayeneye gitmek istememişlerdir. İşçi kaydeden büro, askerî muhafaza altına alınmıştır.

Meydana çıkarılan Dögolcu teşkilât

Vichy, 3 (A.A.) — Temps gazetesinde çıkan bir habere atfen Vichy istihbarat ajansının bildirdiğine göre, Lion'da De Gaulle'list propagandası yapan 45 kişi giyaben mahkûm edilmiştir. Bunların arasında beş sene hapse ve 60 bin franklık para cezasına mahkûm olan tanınmış mebuslardan Fernant Laurent'in oğlu da bulunmaktadır. Verilen diğer cezalar 5 bin frankla 10 sene hapis arasındadır.

Temps gazetesine göre, polis Fransanın işgal altında bulunmayan kısmında risaleler dağıtan bir de De Gaulle'cü teşkilâtı meydana çıkarmıştır.

Vişi'de patlayan bombalar

Londra, 3 (A.A.) — Alman radyosu, Vichy'de bu sabah erkenden iki bombanın infilâk ettiğini bildirmektedir.

İngiliz İş Nazırının demeci

Londra, 3 (A.A.) — Almanya. ya Fransız işçisi gönderilmesi meselesinde halen Fransada yapılmakta olan pasif mukavemet mücadelesi M. Ernest Bevin tarafından cumartesi akşamı radyoda yapılan bir demeçte takdir ve tazimle anılmıştır.

İngiliz nazırı, müttefiklerin Fransız işçi sınıfının düşmanın arzu ve iradesine karşı mücadelede oynadığı rolden dolayı müftehir ve minnettar olduğunu bildirmiştir.

Şimal Afrika harbi

(Başı 1 incide) (+)

taları müdafaa ateşinin şiddetine rağmen bir kaç noktada gedikler açmışlardır. Bunun üzerine General Montgomery elinde bulunan tankları derhal bu gediklere atmıştır. İngiliz bombardıman filoları kayıplara bakmadan kitle halinde kullanılmıştır. D. N. B. Alman ve İtalyan kıtalarının mukabil taarruza geçtiklerini ve bu aralık korkunç bir tank muharebesi cereyan ettiğini ilâve etmektedir.

Londra durumdan memnun

Londra, 3 (A.A.) — Britanova ajansının askerî muharriri yazıyor:

Londra'nın askerî mahfillerinde sekizinci ordunun durumu pek memnuniyete şayan addedilmektedir. Ani bir umumî ileri hareket beklenilmekte idi. Bugün neşredilen tebliğde Mihver kıtalarının Alman mevzilerinin gerisine demiryolu ile sahil arasına sarkmış olan İngiliz kıtalarını yerlerinden çıkarmağa teşebbüs ettikleri fakat İngiliz kuvvetlerinin kazandıkları toprakları muhafaza etmeğe muvaffak oldukları kaydedilmekte idi. Ancak bir kaç Mihver tankı çember içine alınan piyade kuvvetlerine iltihak etmeğe muvaffak olmuştur. İngiliz kuvvetleri cuma günü Alman hatlarını yardıktan sonra sahile kadar uzanan Alman sağ cenahının son ucundan şimale doğru ilerleterek düşman mevzilerinin takriben iki kilometre murabbaı genişliğinde bir kısmını tecrid etmişlerdir. Almanlar şimdiye kadar bu çemberin içinden kurtulmağa teşebbüs etmemişlerse de böyle bir harekette bulundukları takdirde bu Alman müfrezelerine iltihak etmiş olan tankların bu vaziyetten kurtulmağa uğraşırken büyük güçlüklerle karşılaşacakları muhakkaktır.

Alman sözcüsü ne diyor?

Berlin, 3 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Askerî sözcü Mısırda İngilizlerin 48 saattenberi büyük taarruzlarına yeniden başladıklarını, ve muharebelerin bütün şiddetile devam ettiğini, büyük ölçüde tank meydan muharebelerine henüz girişilmediğini söylemiş, İngilizlerin bu sefer de ilk taarruzdaki taktik le harbederek mihverin kuvvetli bir şekilde tahkim edilmiş olan müdafaa hattını zorlamakta olduklarını, ancak bütün hücumların püskürtülmüş olduğunu ilâve etmiştir.

ACIKLI ÖLÜM

Erkânı adliyeden merhum Salih Hilmi mahdumu, şehrimizin maruf tüccarlarından

Selâmi Sa'ih Çene

kısa bir hastalıktan sonra Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenaze namazı bugün öğle namazını müteakiben Teşvikiye camisinde kılınarak Edirnekapı Şehitliğindeki ebedî istirahatgâhına tevdi edilecektir.

MELEK SİNEMASI

Gördüğü büyük rağbetten cesaret alarak

TYRONE POWER ve DOROTHY LAMOUR'un

berabercе yarattıkları

JOHNNY APOLLO

(KİRLİ MİRAS)

Bir hafta daha gösterecektir.

Almanlar malzeme yüklü 16 vapur batırdılar

Berlin, 3 (A.A.) — Hususî tebliğ: Alman orduları başkumandanlığı bildiriyor: Kanada sahili doğusunda bir Alman denizaltı gemileri grupu çok gayrı müsaid hava şartlarına rağmen Amerika ile İngiltere arasında seyretmekte olan harp malzemesi ve erzak yüklü bir kafile ile temas teminine muvaffak olmuştur.

Günlerce ve gecelerce devam eden inatlı hücumlar neticesinde toplamı 94.000 tonilâtoluk 16 gemi kuvvetle himaye edilen düşman kafilesi arasında batırılmış, bunlardan mühimmat yüklü 3 ü hedefe tam isabetle atılan ilk mermilerden sonra havaya uçmuştur. Toplamı 11.000 tonilâtoluk diğer iki vapurla bir muhrip ve bir korvet te torpillenmiştir. Bunlar, kalın sis sayesinde kaçmağa muvaffak olan kafilenin dağınık bakiyelerinden ibarettir.

Gazetecilerimiz 10 güne kadar dönüyorlar

(Devamı Sa. 3, Sü. 4 de) ////

bütün teferruatile öğrenmişlerdir. Luissiana'da pamuk yetiştirme işleri hakkında malûmat almışlar, şimalî Karolin'de ve cenubî Karolin'de tütün ziraatını yakından görmek fırsatını bulmuşlardır.

İngiliz imparatorluğunun geniş antrenman planına dahil hava meydanlarından birini ziyaretleri esnasında genç pilotlar 100 tayyarelik bir filo ile akrobatik gösterilerde bulunmuşlardır.

Texas hava antrenman merkezlerinden birinde Türk gazetecileri muazzam bir nakliye tayyaresile havalanmışlar, bundan sonra hava meydanının kontrol kulesinden bir manevreyi seyretmişlerdir. Bu manevra esnasında yüzlerce Amerikan askerî motörlü taşıtlar, hava müdafaa topları, toplar ve mitralyözlerle birdenbire nakliye tayyarelerinden çıkarak hava meydanına taarruz etmişlerdir.

Avustralyalılar Kokodayı aldılar

(Başı 1 incide) —

relerimiz vazifelerini bitirmişler ve salimen dönmüşlerdir.

Bir müttefik tayyare filosu Laedoki yolları ve daha başka yerleri bombalamış, Salamaoua'daki binalara mitralyöz ateşi açmıştır.

Bouna'da bir müttefik filosu düşman tesislerini bombalamıştır.

Owen Stanley bölgesi: Kuvvetlerimiz İsurava'ya doğru ilerlemeğe devam ediyorlar. Tayyarelerimiz müttefik kıtalarile işbirliği yaparak düşmanın gerisinde temizleme hareketlerinde bulunmuşlardır.

Kokoda'nın ehemmiyeti

Melbourne, 3 (A.A.) — General Mac Arthur'un umumî karargâhında bulunan muhabir, Casvell, neşredilen bir tebliğe göre, ormanlarda çarpışan Avustralya kıtalarının dünkü pazartesi günü Kokoda'yı zaptettiklerini bildirmektedir. Avustralya kıtaları bu köyün yirmi mil şarkında bulunan Kokoda hava meydanını da zaptetmişlerdir. Bu kıtalar şimdi ormanların içinden şimale doğru Japonları takip etmekte ve Oiwi şehrine doğru ilerlemektedirler.

Müttefik bomba tayyareleri, iki büyük nakliye gemisile bunlara refakat eden harp gemilerini, bir taarruz neticesinde dağıtmışlardır. Nakliye gemilerinde yedi bin Japon askeri bulunmakta idi. Japonlar Yeni Gine'ye asker çıkararak mevzilerini takviye etmek istemekte idiler. Düşman gemileri karaya bir tek asker bile çıkaramadan şimal istikametinde çekilmişlerdir. Kokoda'nın zaptı 39 günden beri Port Morsby deniz üssünü tehdit eden Japonlarla durmadan çarpışan Avustralya kıtalarının yıpratıcı mücadelesini tetviç etmektedir.

Maçın birinci ravundu

Vaşington, 3 (A.A.) — Salâhiyetli Vaşington mahfillerinde dün akşam sanıldığına göre, Japon filosunun çekilmesi Japon hava kuvvetlerinin son günlerde uğradığı çok büyük kayıpların neticesidir. Muharebenin neticesi üzerinde hayatî rolü oynıyacak olan şey iki tarafta hasara uğrayan harp gemilerinin süratle tamiri olacaktır. Şurası kaydedilmektedir ki, Japonya bu hususta şu avantaja maliktir: Japonlar Guadalcanal'a en yakın Amerikan üssü olan Pearlharbour mesafesinin üçte biri derecesinde yakın bir üsse malik bulunuyorlar. Cenup - batı Pasifiği meydan muharebesinin birinci ravundu müttefikler lehine bitmiş olmakla beraber, Birleşik Amerikanın umumî müdafaa istekleri dolayısile bu çevrede zaruri olarak mahdut bulunan harp gemileri sayısı müttefik hava kuvvetlerini ciddî bir gayret zorunda bırakmaktadır. Muharebenin ikinci ravundu, müttefik muvaffakiyetleri gemilerin Avustralya için emin bir

Şark cephesinde

(Başı 1 incide) (+)

sinde bulunan Alagirin zaptedildiğini bildirmektedir.

Times ne diyor?

Londra, 3 (A.A.) — Times gazetesi bugünkü başyazısında şöyle diyor:

Almanyanın Volga üzerindeki muharebede muvaffakiyetsizliği, artık Stalingrad düşse bile, sakınılmaz bir hale gelmiştir.

Almanların Alagir'i zaptettikleri hakkındaki iddialarından bahseden gazete, bu mevsim sonunda petrol sahasına doğru devamlı bir ilerlemedeki zorlukları anlattıktan sonra diyor ki:

Kafkasyadaki taarruzun çok şiddetli olmasına rağmen bilhassa müdafaa projelerinin teferruatına dahil olması daha ziyade muhtemeldir. Nalçik, Alagir ve tehlikede olduğu bildirilen önemli Ordzonokidzo şehirleri Vlâdi Kafkas başlıca demiryolundan ayrılarak dağlar çevresine giren kolların son duraklarıdır. Bunların işgali Rusları Mozdok çevresindeki Alman ordularının gerilerine karşı muhtemel karşı hücumlarda Rusları yoldan mahrum etmek amacını gütmektedir. Bu mevziler ilkbaharda tekrar edilecek bir taarruz için faydalı hareket noktaları olabilecektir.

Sovyet tebliği

Moskova, 3 (A.A.) — Stalingrad bölgesinde kıtalarımız düşman hücumlarını püskürtmüşler ve işgal ettikleri mevzilere yerleşmişlerdir.

Şehrin cenubundaki dış mahallelerde iki yüz düşman askeri öldürülmüş ve bir havan bataryası tahrip edilmiştir. Almanlar fabrikalar bulunduğu bölgede bir çok binalardan çıkarılmışlardır.

Nalçik'in cenup - doğusunda kıtalarımız müdafaa muharebeleri vermeye devam etmişlerdir. Almanlar kendilerine ağır kayıplara mal olan üçüncü hücumdan sonra kıtalarımızı geri atmıya muvaffak olmuşlardır.

Tuapse'nin şimal - doğusunda kıtalarımız ehemmiyetli bir bölgeyi ele geçirmişlerdir. Bir çok malzeme iğtinam edilmiş ve esirler alınmıştır. Çeteler asker ve malzeme yüklü iki treni yoldan çıkarmışlardır.

Hükûmet iktısadî sıkıntıyı yok etmek için canla başla çalışıyor

(Başı 1 incide) «=»

lere göre, İstanbul ticaret odası zahire borsasiyle elele vererek bu yardım işini genişletecekleridir.

Bir, iki gün evvel, Meclis koridorlarında kendisine tesadüf ettiğim, Kızılayın aşevleri komitesi reisi Amasya mebusu Sadi Uras bana şunları söyledi:

— Şayet, hamiyetli İstanbullular, Kızılaya biraz teberrüde bulunacak olurlarsa, Kızılayın, yardım elini uzatacağı kimselerin sayısını süratle iki misline çıkarmak kabildir.

★

Yoksul halka verilecek haftalık yemek listesi şudur: İki gün etli ve zeytinyağlı olmak üzere bulgur pilâvı, iki gün kuru fasulye, bir gün nohut, bir gün patates, bir gün mercimek.

Yoksul İstanbulluları tesbit etmek işi, mahallî hükûmetle Parti teşkilâtine bırakılmıştır. Yoksullar, mahalle, mahalle Kızılaya bildirilecek. Kızılay da bunlara birer karne verecektir.

Bu aşevleri, yoksul halkın kesif bir halde bulunduğu, Karagümrük, Topkapı, Laleli, Eyüp, Kasımpaşa, Beşiktaş ve Üsküdarda açılacaktır. Ayrıca bu aşevlerinin haricinde kalan küçük mıntakalarda yemek dağıtmak için seyyar kazanlar ihdası da düşünülmektedir.

★

Şu, yukarıya yazdığım hükûmet tedbiri, dünyanın herhangi bir yerindeki, herhangi bir hükûmetinin yüzünü ak edecek kadar mühim bir olaydır. Hükûmet bir taraftan istiklâl ve haysiyetini kurtarmak için olmazı olur etmiye çalışıyor ve diğer taraftan da bugünkü ağır şartlardan evvel dahi mevcut olan yoksulları himaye etmiye uğraşırken, kesemizdeki bir kuruştan on parayı ayırmamak için üzerine dokuz düğüm vurmak, hükûmetin yaptığı ve yapacağı işlere seyirci kalmak, asgari nankörlüktür.

Ertuğrul Şevket

Birmanyada devriye faaliyeti arttı

Yeni Delhi, 3 (A.A.) — Neşredilen müşterek tebliğ:

Hint Birmanya hududunun Birmanya cihetinde yağmurlar durduğundan ve seller yavaş yavaş küçüldüğünden her iki tarafta devriye faaliyeti artmıştır. Japon kuvvetleri, malûmat toplıyabilmek ve müttefik devriye kollarının faaliyetini azaltmak için ahaliyi korkutmağa çalışmaktadır. Chin dağlarının doğu kısmında bir küçük Japon müfrezesile bir müttefik çete gurupu arasında ateş teati edilmiş, Japonlar kayıplara uğramışlardır. Müttefiklerin zayiatı yoktur.

Posta müvezzilerile hat bekçileri de düşünülüyor

Ankara, 3 (Vatan) — Fevkalâde ahval dolayısile devlet memur ve müstahdemlerine pahalılık zammı yapılırken Telefon, Telgraf idaresinde çalışan müvezzilerle hat bekçileri bu zamdan istifade ettirilmemişlerdi. Hükûmet son zamanlarda müvezzi ve hat bekçilerinin de pahalılık zammından istifade etmelerini lüzumlu bulmuştur. Bu hususta bir kanun lâyihası hazırlanmaktadır. Proje yakında Meclise verilecektir.

Amerikan kuvvetleri 800.000 kişi

Vaşington, 3 (A.A.) — Denizaşırı memleketlere gönderilmiş olan Amerikan kuvvetleri 800,000 kişiden ibarettir. Genelkurmay başkanı General George C. Marshall'ın Birleşik Amerika donanması başkumandanı Amiral Ernest J. King'e gönderdiği ve Bahriye Nazırlığının neşrettiği bir mektuptan bu öğrenilmektedir. Mektupta, Amerikan kuvvetlerini kazasız belâsız taşıdıklarından dolayı bahriye tebrik edilmektedir.

Uçak kayıpları

Londra, 3 (A.A.) — Bugünkü Kahire tebliğinde tahrip edildikleri bildirilen 13 Mihver uçağı ile, Ortaşarkda muharebe başladığındanberi düşürülen düşman uçaklarının adedi 3,002 yi bulmuştur. Malta adası üzerinde düşürülen 1.000 Mihver uçağı bu adede dahil ise de yerde tahrip edilmiş olan uçaklar dahil değildir.

Londra, 3 (A.A.) — Basın, ilkteşrin ayında Mihver hava kuvvetlerinin Avrupa, Ortaşark ve İngiltere üzerinde 402 uçak kaybettiğini bildirmektedir.

Avrupa kıtası üzerinde düşürülen uçak adedi 88 dir. Bunlardan 70 ini Amerikan uçar kaleleri düşürmüştür.

Amerikanın müttefikler lehine aldığı kararlar

Vaşington, 3 (A.A.) — B. Roosevelt, Birleşik devletlerle başka birleşmiş milletler arasında gümrük engellerile mühimmat ve başka malzemenin serbestçe girip çıkmasına engel mahiyette ithalât ve gümrük kanunu ve nizamlarının harp müddeti için kaldırılmasına salâhiyet veren bir kanun lâyihasını kongreye vermiştir.

Gandi Amerikaya bir mesaj gönderdi

Amsterdam, 3 (A.A.) — İngiliz istihbarat servisinin bildirdiğine göre, Gandi Birleşik Amerika Hint Birliğinin aylık mecmuası olan İslâm Today vasıtasile Birleşik Amerikaya bir mesaj göndermiştir. Gandi bu mesajında Birleşik Amerikanın da Büyük Britanyanın diğer müttefikleri gibi İngilizlerin Hindistanda yaptıklarından mes'ul olduğunu iddia etmekte ve Hindistan istiklâlinin derhal tanınmasını istemektedir.

Dakar boşaltılıyor mu?

Vichy, 3 (A.A.) — Kadın ve çocuk olmak üzere 1000 kişinin iki gemi ile bu sabah Dakardan Fransa istikametine hareket ettikleri bildirilmektedir. En az üç çocuklu Avrupalı aileler bu birinci kafileyi teşkil etmektedir.

Uzakşarkta

Çungking, 3 (A.A.) — Pazartesi akşamı neşredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

Kiangsi eyaletinin merkezi olan Nançang'ın garbında Japon kıtaları 26 ilkteşrinde fecir vakti taarruza geçmişlerse de geri atılmışlardır. 27 ilkteşrinde Japonlar sahra toplarile garbî Sviyuvan'da Paktu dolayında taarruza geçmişler ve birkaç saat süren muharebelerden sonra kayıplara uğrayarak geri çekilmişlerdir.

Çungking, 3 (A.A.) — Yeni Çin bomba uçaklarının Hankow üzerine bir akın yaptıkları resmen bildiriliyor. Çin pilotları Amerikan muallimleri tarafından talim ettirilmiş ve bu yeni hücumlara parlakça iştirak etmişlerdir.

SİYASİ İCMAL

İstenilen mühim bir salâhiyet

Amerika cümhurreisinin, Birleşik Amerika ile Birleşik milletler arasında mühimmat ve başka malzemenin serbest girip çıkmasına engel olan kanuni mevzuatın harp müddetince kaldırılmasına salâhiyet veren bir kanun lâyihasını kongreye tevdi ettiği bildirilmektedir.

Birleşik Amerikanın harp istihsallerinde sarfettiği büyük gayret gözden geçirilecek olursa, bu lâyihanın ehemmiyeti derhal meydana çıkar.

Müttefik kaynakların temin ettiğine göre, Amerikanın tayyare imalâtı ayda 4000 i geçmiş, 5000 e doğru hızla ilerilemektedir.

Bundan başka bazı Amerika fabrikaları «harp lâstiği» adı verilen otomobil ve kamyon lâstikleri imaline başlamışlardır. Bu lâstikler sa atte 60 kilometre süratle 16000 kilometre katettikten sonra dahi mükemmelliğini muhafaza etmektedir. Halbuki böyle bir lâstiğin yapılması için bulunan halitaya pek az kauçuk sarfedilmektedir.

Amerika petrol endüstrisinin şimdiden 110 oktanlı, yani şimdiye kadar mevcut olandan yüzde elli daha kuvvetli tayyare benzini çıkardığı temin edilmektedir. Bu benzin, tayyarelerin daha az benzin taşımasına, motörlerinin beygir kuvvetinin daha az olmasına, ilerlerken daha az mukavemetle karşılaşmasına, radyatörlerinin daha hafif olmasına ve daha fazla sürat kazanmasına imkân vermiştir.

Nihayet bütün bunlara Amerika, İngiltere ve Kanada'da yapılan vapurların her gün arttığını ve B. Roosevelt'in bir ocak başı hitabesinde: «Düşmana karşı istihsal muharebesini kazanıyoruz» dediğini ilâve etmek lâzımdır.

Görülüyor ki kongreye verilen lâyiha, kabul edildiği takdirde Birleşik milletlere büyük kolaylıklar temin edecektir.

Sa — ip

Belediyelerin mürakabe teşkilâtı

Ankara, 3 (Vatan) — İaşe Müsteşarlığının lâğvı üzerine iaşe işlerile uğraşmak ve mürakabe vazifesini görmek işinin belediyelere verildiği malûmdur. Ticaret Vekâleti, bu hususta yaptığı incelemeleri nihayete erdirmiş ve memleketteki belediye mıntakaların aşağıdaki dört kısma ayırmıştır:

A — Hudutları içinde 5000 nüfus bulunan belediyeler,

B — Hudutları içinde 5000 - 10,000 nüfus bulunan belediyeler,

C — Hudutları içinde 10.000 - 20,000 nüfus bulunan belediyeler,

D — Hudutları içinde 20,000 den fazla nüfus bulunan belediyeler.

Vekâlet, bu esaslar dairesinde belediyelere kadrolar ve tahsisat vermeği kararlaştırmıştır. Pek yakında belediyelerde, iaşe ve fiyat mürakabe işlerile meşgul olan kadrolar daha genişletilerek faaliyete geçmiş bulunacaktır.

Yeni mahsul patates'ler gelmeğe başladı

Şehrimize şimdiye kadar gönderilmemiş bulunan Konya ve havalisi yeni mahsullerinden külliyetli miktarda patates, soğan yola çıkarılmıştır. Patateslerin mahallinde fiyatı 29 - 30, soğanın 17 - 18, fasulyanın 52, nohudun 53 - 55 kuruş olduğu bildirilmektedir.

Tebrik ve teşekkür telgrafları

(Başı 1 incide) //

tin 19 uncu yıldönümü münasebetile Yunan başvekili Zudoros ile Başvekil Şükrü Saracoğlu arasında karşılıklı tebrik ve teşekkür telgrafları gönderilmiştir.

Hariciye Vekilimize gelen telgraflar

Ankara, 3 (A.A.) — Cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü vesilesile Iran hariciye veziri Saad Han ile Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu arasında karşılıklı tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Romanya hariciye nazırı Mihail Antonesko ile Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu arasında cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü vesilesile tebrik ve teşekkür etlgrafları teati edilmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Sovyetler Birliği halk hariciye komiseri Molotof ile Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu arasında cümhuriyetin 19 uncu yıldönümü vesilesile tebrik ve teşekkür telgrafları gönderilmiştir.

İran şahının yıldönümü münasebetile

Ankara, 3 (A.A.) — İran Şehinşah Mohammed Rıza Pehlevi'nin doğumlarının yıldönümü münasebetile Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu ile İran hariciye veziri Saad Han arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Limon Çiçekleri HASAN KOLONYASI Çıktı

Avrupa ve Amerikada bile emsaline tesadüf edilmiyecek derecede nefis **90** derece Limon Çiçekleri HASAN kolonyası büyük fedakârlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur.
HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi **50** - 1/16-**80**-1/8 **150**-1/3-**300**-1/2 **475**-1 kilo **900** kuruşa satılığa çıkarılmıştır. NESRİN Limon çiçekleri dahi çıktı.
Fiyatları şunlardır: Cep şişesi **35** - 1/16 **60** - 1/8 **100** - 1/4 **175** - 1/3 **225** - 1/2 **275** - 1 kilo **525** kuruştur.

Midvey muharebesi

(Başı 2 ncide) «—» gemi tarafından yedeğe alınmış olan Japon gemisi (Soryou) ya Amerikan denizaltı gemileri üç torpito attılar. Uçak gemisi ikiye ayrıldı. Birçok infilâklardan sonra denizin derinliklerine gitti.

4 haziran akşamındaki vaziyet şöyle idi: (Midvey) de Amerikan kuvvetleri havaya hâkimdir. Kaga ve Agaki tayyare gemileri ağır surette yaralı. Geceleyin Japonlar bunları topla batırmak zorunda kalmışlardır. (Soryou) kayıp.

5 haziran sabahında (Hiryou) da battı. İki zırhlı ağır surette yaralandı. Bir Japon destroyeri battı. Birçok nakliye gemisi hasara uğradı. Amerikan tayyare gemisi de kullanılmaz bir vaziyette.

5 haziran sabahında bir Japon denizaltısı (Midvey) sahillerine ateş açtıysa da bir zarar yapamadı ve sahil bataryalarının mukabelesine uğradı. Fecir başlarken Amerikan kuvvetleri de kaçan düşmana yeni bir hücum için hazırlanıyordu. Japon kuvvetleri birkaç grupa ayrılmıştı. Hava müsait olmadığından Midvey'in şimali garbisinde dolaşmak çok tehlikeli idi. Fakat Amerikan uçan kaleleri adanın garbında dolaşan kruvazörleri buldu. Zaten yaralanmış olan bir düşman kruvazörüne iki bomba daha, biri güvertesine, diğeri dümen hizasına düşürdü. Gemi iskele tarafına kuvvetli surette yattı ve dönmeğe başladı. Başka Amerikan uçakları süratle yetişti. Bomba yağmuru başladı. Bir gemi daha kıç tarafından yaralandı.

Öğleye doğru Amerikan havacıları yaralanmış bir kruvazör bularak müessir bombalarını tekrar koyuverdiler. Öğleden sonra uçan kaleler ağır bir kruvazöre 3 tam isabete muvaffak oldular. İki Amerikan tayyaresi kayboldu. Fakat birinin mürettebatı kurtuldu. Fena hava şimali garbi istikametindeki takibe el'an mâni oluyordu. Fakat 6 haziran fecirinde bir hava müfrezesi kruvazör ve destroyerlerden mürekkep iki düşman gupu daha buluyor. (9,5) tan (10) a kadar (Mikuma) ve (Magoma) kruvazörlerile 3 destroyerden mürekkep bir grupa hücuma geçiyor. Her kruvazöre iki tam isabet kaydediliyor ve bir destroyer denize gömülüyor. Seri ve devamlı hücumlar akşam (5,5) a kadar devam ediyor. Öğleden sonra (Mikuma) batıyor. Birkaç saat sonra (Magoma) onu takip ediyor. Ayni gün Amerikan destroyeri (Hamman) bir düşman denizaltısının torpitosuna uğrayor. Batıyor. Mürettebatının çoğu kurtuluyor. 6 haziran'dan sonra düşmanla teması tekrar temin edebilmek için Amerikalıların yaptığı bütün gayret semere vermiyor. 9 haziranda düşmanı aramağa giden General (Klerenstinker) bombardıman tayyaresi ile beraber kayboluyor.

Muharebenin kayıp bilânçosu:

Japonların:

Dört tayyare gemisi battı. Kaga, Akagi, Soryou, Hiryou.

2 ağır kruvazör battı. Magoma, Mikuma, diğer üç tanesi yaralandı. Bunların ikisi çok ağır yaralı.

1 hafif kruvazörü yaralandı. Üç destroyeri battı. Birçoğu da yaralandı. Üç nakliye gemisi ve birçok yardımcı gemiler ağır yaralandı. Birden ziyadesi de battı. En aşağı (275) tayyaresi yok edildi. Takriben (4800) asker ve bahriyeli öldü.

Amerikalıların:

22 torpito tayyaresi. 2 uçan kale, 8 pike bombardıman, 1 bombardıman tayyaresi kayboldu.

(Hamman) destroyeri battı. Mürettebatı kurtarıldı. Bir tayyare gemisi (Yorkovn) kullanılmaz bir hale girdi. (92) zabit ve (215) adam öldü.»

Hüsamettin ÜLSEL

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

BULMACA

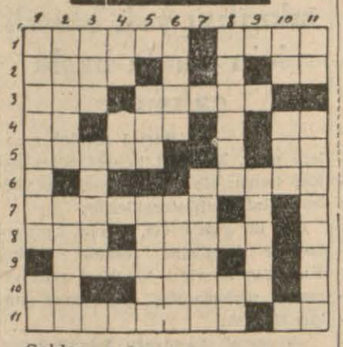

Soldan sağa:

1 — Kafkasyada bu günlerde ismi çok geçen bir şehir; Fena kokan bir hayvan. 2 — Tarihi âşıklardan; Vilâyet. 3 — Kapı; Bir renk. 4 — Tersi eski mabutlardan biri; Bir nehir; Soru edatı. 5 — Hasis; Uzuvlarımızdan biri. 6 — Lâhika. 7 — Makbul bir deniz hayvanı. 8 — Bir oyun âleti; Bir kadın ismi. 9 — Meşhur operalardan biri. 10 — Alışverişe ait bir kelimenin muhtasarı; Ad'ın cemi. 11 — Büyük şehirlerimizden birine mensup; Bir renk.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Korkak; Bir nota. 2 — Bir şeyin sıkılmasından elde edilen kısım; Sessiz. 3 — Avrupada bir silsile; Damla. 4 — Matematikte kullanılan bir harf; Tersi: arz ifade eder. 5 — Pâk'in zıddı; Mah. 6 — Arzu; Bir Rus limanı. 7 — Mezuniyet istihsal et. 8 — Değiştirmek; Sonuna bir harf getirir ve iki defa tekrar ederseniz makbul olmayan bir insan tipi olur. 9 — Açık bir suretle. 10 — Bir edat; Yeni. 11 — Bir uzvumuz; En verimli muharrik kuvvetlerden biri.

HALLİ

Soldan sağa: 1 — Kurt yeniği. 2 — Eye; Lâmet. 3 — Kuka; Van. 4 — (T) emadi etme. 5 — Mak; Na; Zam. 6 — Emekli; Ebe. 7 — Ata; Yerli. 8 — Po; İde. 9 — Saha; Sirket. 10 — Kartal. 11 — Baro; Midevi.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Kekeme; As. 2 — Uyumama; Aka. 3 — Rekâket; Hâr. 4 — Ad; Kaparo. 5 — Ya. 6 — El; Eniy (yine); Şam. 7 — Naşta (atşan); Ekili. 8 — İm (mi). 9 — Gevezelik. 10 — İta; Abide. 11 — Name; Etli.

FORSA

3 İKİNCİTEŞRİN 1942

1	Sterlin	5,22
100	Dolar	131,80
100	İsviçre kronu	30,67
100	Pezeta	12,89
100	İsveç kronu	30,80

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli % 5 933 Erganı	21,50
% 5 Birinci tertip Milli Müdafaa istikrazı	19,05
Anadolu Demiryolu I ve II	50,00

VATAN GAZETESİ

İLAN FIYATLARI	Kuruş
Başlık	750
1 inci sayfa	500
2 nci »	400
3 üncü »	150
4 üncü »	50

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
1400	750	400	150 K.

Hariç memleketlerde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
2700	1410	800 K.	yoktur.

Gazeteye gönderilen evrak derc edilsin edilmesin iade olunmaz. Ziyaından mes'uliyet kabul edilmez.

M. M. V. Istanbul 2. No. lu Satınalma komisyonundan

50.000 adet elektrik kaynak çubuğuna ihtiyaç vardır. Elinde bu malzemeden bulunanların nümunelerile birlikte teklif mektuplarını 7 ikinciteşrin 942 tarihine kadar komisyona vermeleri. (1009)

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET

GRIP - NEZLE - BAŞ ve DIŞ AGRILARI

SOĞUK ALGINLIGINA KARŞI TESİRİ KATİDİR

2 lik zarf ve 20 lik tüpleri her eczanede arayınız.

M. M. V. Istanbul 2 No. lu Satınalma Komisyonundan:

200	Metre	Diziyemli lâstik kablo
1	Adet	Kademhane taşı ve teferruatı
3	»	Pencere camı
6	Metre	Bezli lâstik
50	Kilo	Demir civata maa somun
4	Adet	Pirinç levha
20	Ton	Mermer parçası
60	Kilo	Zift
25	»	Katranlı üstübü
250	Metre	Kastamonu ha'atı 1.5 burgata
4	Adet	Kilit orta ebadda
4	»	Roadansa orta ebadda
2500	»	Elektrik kaynak teli
13	Kalem	Kumaş, ipekli kordon vesair malzeme
31	»	Muhtelif ebadda kereste
14	»	Muhtelif bakır çivi, pul ve çubuk
20	Çift	Muhtelif ebatta filika küreği

Deniz müesseselerine lüzumu olan yukarda yazılı malzeme 6 ikinciteşrin 942 cuma günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. Isteklilerin o gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1038)

Radyo

SABAH

7.30 Program ve saat ayarı, 7.32 Vücudumuzu çalıştıralım, 7.40 Ajans haberleri, 7.55 Radyo salon orkestrası.

ÖĞLE

12.30 Program ve saat ayarı, 12.33 Karışık program (Pl.) 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Şarkı ve türküler.

AKŞAM

18.00 Program ve saat ayarı, 18.03 Fasıl heyeti, 18.45 Radyo dans orkestrası, 19.30 Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Yurttan sesler, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Bir marş öğreniyoruz, 21.00 Konuşma, 21.15 Keman soloları (Pl.) 21.30 Temsil - Kımgil ailesi 21.50 Riyaseticümhur bandosu, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar, 22.45 Yarınki program ve kapanış.

Iş arayanlara

C. H. P. Eminönü Halkevi Işbulma - Kurtarma Yurdundan:

Aşağıdaki yazılı işlere girmek isteyen vatandaşların hüsnühal varakası ve iki fotoğrafla birlikte Nuruosmaniye camii avlusundaki Yurda müracaatları.

Gemici, Amele, Çarkçı, Tenekeci, Marangoz, Tesviyeci, Tornacı, Elektrikçi, Frezeci, Bahçıvan, Hademe.

ZAYİ

Emniyet Dördüncü Şube müdürlüğünden almış olduğum 31/25006 numaralı ikamet tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Rahim Ekberzade

ZAYI

«Reyhanet» adına yazılı mühürümü kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Reyhanet Uğur

ZAYI

Çankı nüfus memurluğundan almış olduğum nüfus ve terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Osman oğlu Mustafa Gürüs 1331 doğumlu.

KURTULUŞ

BİÇKİ ve DİKİŞ DERSANESİ

Müdiresi: Bayan Papazyan

Haftada dört gün kadınlara, günde üçer saat Fransız usulü ile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 6 ayda Maarifçe musaddak diploma verilir. Feriköy Tepeüstü 116 No. Papazyan apartımanı.

Istanbul Belediyesi

ŞEHİR TİYATROLARI

BU AKŞAM

Saat 20,30 da

DRAM KISMI

NUH

Yazan: Andre Obey

Türkçesi: Mübeccel Yarar

Her perşembe saat 16,30 da tarihi matine

KOMEDİ KISMI

ASRILEŞEN BABA

Yazan: Spiro Melas

Türkçesi: A. Hacopulos

Cumartesi ve pazar günleri 15,30 da matine

Fatih sulh ikinci hukuk hâkimliğinden: Esas 1942/625

Tebliğ edilecek kimse: 1 - Hamid; 2 - Yusuf: Fatih, Çarşamba, Tevkii Cafer mahallesi, Ismail ağa çıkmazı, (50/1) numaralı Tevfik hanesinde.

Fatma Necmiye Pertev Hazer; şayian mutasarrıf bulunduğu (eski Molla efendi, yeni Iskenderpaşa mahallesi, eski Nuri baba sokağında en yeni Vatanperver sokağında (eski 9, 5, yeni 5, 9 en yeni 29) numaralı (arsa) nın şuyuunun izalesi, hakkında mezkûr gayri menkulde her ikiniz hissedar bulunmaklığınız itibarile mezbure tarafından aleyhinize açılan dâvanın ilânen yapılan tebligata rağmen gelmediğiniz muayyen duruşmada bittalep gıyabınızda dâvaya bakıldı. Müddei istida mealini tekrar etti. Tapudan tedavülü celdi geldi. Keşif yapılacaktır. Muhakemenin muallak bulunduğu 16/11/942 pazartesi saat (14) te gelmeniz ve beş gün içinde tahriden itiraz etmeniz için işbu gıyap kararı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü
AHMET EMİN YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti
VATAN Matbaası

Istanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Cinsi	Kıymeti	Teminat
63/7505	Büyükdere de Fıstıksuyu sokağında eski 18 yeni 24 ve 90 metre murabbaı arsa	180	14
52184/14	Aksarayda eski Kâtip Kasım yeni Yalı mahallesinin eski Yalı bostanı yeni Kumsal sokağında eski 186 yeni 129 No. lu 18 metre murabbaı arsa.	44	4
51152/151	Beyoğlunda Çukur mahallesinin Karakurum sokağında 7 pafta 388 ada, 8 parsel eski 53 yeni 73 kapı No. lu 60 metre murabbaı arsa	832,50	63
F.3/4258	Beyoğlunda eski Feriköy yeni Duatepe mahallesinin eski Rum kilisesi yeni Lâlâ Şahin sokağında eski 50 - 52 yeni 32 No. lu arsanın 1/10 hissesi	10	1
52301/961	Beyoğlunda Kocate mahallesinin Sazlıdere sokağında 637 ada, 25 parsel kapı numarası 21, 25 metre murabbaı arsa	71	6

Yukarıda yazılı gayrimenkuller açık arttırma ile satışa çıkarılmış ise de talip zuhur etmediğinden 16/10/942 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlığa bırakılmıştır. Isteklilerin muvakkat teminat makbuzları ve nüfus hüviyet cüzdanlarile birlikte bir ay içinde haftanın pazartesi ve çarşamba günleri saat 14 den 16 ya kadar Milli Emlâk Müdürlüğüne müracaatları. (869)

Istanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Idaremiz ihtiyacı için 9 kalem tahta alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 18/11/942 çarşamba günü saat 15 de büyük postahane binası birinci kat idari muavinlik odasında toplanacak müdürlük alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedeli 2128.50 lira muvakkat teminat 159 lira 64 kuruştur Taliplerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatını yatırmak üzere çalışma günlerinde büyük postahane birinci katta bulunan idari kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 942 senesi için muteber ticaret odası vesikası muvakkat teminat makbuzile yukarda toplanacağı yer yazılı komisyona müracaatları. (1036)

Türkiye Cümhuriyeti

Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,000 lira ikramiye veriyor.

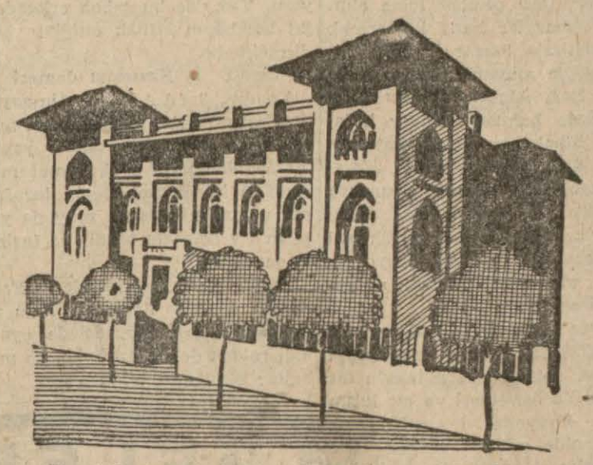

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1,000	liralık	4,000	lira	100 adet	50 liralık 5,000 lira
4	»	500	»	2,000	»	120 »	40 » 4,800 »
4	»	250	»	1,000	»	160 »	20 » 3,200 »
40	»	100	»	4,000	»		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kuralar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylûl 11 Birincikânunda çekilecektir.

Bir tahsildar tevkif edildi

Memurlar için ucuz fiyatla satılan elbiselik kumaşın metresini 20 liraya aldığı halde, hemen orada memur olmayan bir başka adama 33 liraya satan Şehremini Tahsil şubesi tahsildarı Mustafa Milli Korunma mahkemesine verilmiştir.

İhracatımız 10 milyon lira

Teşrinievvel ayında şehrimizden yapılan ihracat miktarı 10 milyon lirayı bulmuştur. Evvelki ay, rekor olarak bu miktar 18 milyon lira kadardı.

İstanbuldan İzmire 30 bin kilo üzüm satıldı

İzmirden bazı tacirler, İstanbula gelerek buradan kuru üzüm satın almaktadırlar.

Dün, İzmirli tacirler şehrimiz piyasasından 30 bin kilo kuru üzüm satın almışlardır. Üzüm fiyatı, şehrimizde 64 ten 65 kuruşa çıkmıştır.

Beline bez dolayıp fabrikadan kaçıyormuş

Bakırköy Bez fabrikasında çalıştığı sırada fabrikadan beline doladığı bezleri dışarı kaçırırken yakalanan Mehmet adında bir adam dün birinci sulh ceza mahkemesinde 20 gün hapse mahkûm edilmiştir.

Fiyat etiketi koymamış

Kapalıçarşıda Güllaç sokağında 14 numaralı kuyumcu dükkânının sahibi Gabriyel, mağazasında satmakta olduğu altın bileziklere ve mücevherata fiyat etiketleri koymadığından Milli Korunma mahkemesine verilmiştir.

İhtikâr vak'aları

Beyoğlunda Yeni Dünya apartımanının karşısında bakkal Ozime fazla fiyatla ekmek sattığından 15 lira para cezasına, on beş gün dükkânının kapanmasına ve 15 gün müddetle ticaretten menedilmeğe mahkûm edilmiştir.

★ Şehzadebaşında tramvay caddesinde Ahmet Valçın, mısır ve pirinç unlarından pasta yapmaktan suçlu olarak Milli Korunma mahkemesine verilmiştir.

★ Kadıköy işlelesinde Kasım adında bir adam yüksek fiyatla çamsakızı satmaktan suçlu olarak milli Korunmaya verilmiştir.

Fazla fiyatla likör satan bir muhtekir tevkif edildi

Pangaltı Halâskârgazi caddesi Föniks bakkaliyesi sahibi Vasilin fazla fiyatla likör sattığı haber alınmışır. Vak'ayı tahkike giden sivil memurların, mağazada tahkikata geldiğini gören Vasil, onların faaliyetini şaşırtmak isteyerek gürültü çıkarmış ve istifçilik, kaçakçılık ve hükûmet işlerini zorlaştırmak suçlarından Milli Korunma mahkemesine verilmiştir.

Suçlu Vasil, suçunun tesbiti sırasında bulunan vermutları dükkânında oturmakta olan bir zata sattığını söylemişse de bu zat böyle birşeyden haberi olmadığını söylediğinden, karakola götürülen Vasil, orada verdiği ifadede ise, bu içkileri diğer bir genç zata sattığını söylemiştir.

Maznun, duruşmada bu iki zatın isimlerini söylemiyerek İstanbulyan hanında 6 numaralı dairede oturan İzmit saylavı Bay Suphiye sattığını ifade etmiştir.

Birinci Milli Korunma mahkemesi hâkimi Bay Suphi'nin vak'a gününde Ankarada bulunması lâzım geleceğini söyleyince, suçlu Vasil, bay saylavın o akşam İstanbula gelmiş olduğunu ve Ankaraya gitmeden bu malları satın almak istediğini beyan etmiştir.

Muhakeme, şahit sıfatile İzmit saylavının çağırılması için başka güne bırakılmıştır.

Tonlarla peynir ve yağ stoku tesbit edildi

Yapılan tetkikler sonunda şehrimizde 180 ton kaşer peyniri ve 8 bin teneke Urfa yağı stoku bulunduğu anlaşılmıştır. Beyaz peynir stoklarının da buzhaneleri doldurduğu öğrenilmiştir.

Kibrit fiyatları artmıyacak

Birkaç günden beri şehrimizin bazı semtlerinde kibrit bulunamamaktadır. Alâkadarlar kibrit bulunamamasına sebep olarak tütüncülerin kibrit fiyatının artacağına dair bir havadis çıkarmış olmalarını söylemektedir.

Dün bu hususta Kibrit İnhisarının salâhiyettar müdürlerinden vaziyeti öğrenmek istedik. Bize dediler ki böyle bir haber tamamen asılsızdır. Kibrit fiyatları artacak değildir. Şehre ihtiyaç miktarınca kibrit veriyoruz.